

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	250
Land:	Rusland
Kilde:	Migrationsverket.
Titel:	Landrapport. Ryska federationen Identitet
Udgivet:	25. februar 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	12. august 2011

Landrapport. Ryska federationen

Identitet

Kartan hämtad från Perry Castaneda Map Collection

2011-02-25

Upprättad i enlighet med EU COI-guidelines

Innehåll

Om rapporten	3
1. Inledning	4
2. Identitetshandlingar.....	4
2.1. Pass.....	4
2.1.1. Inrikespass.....	4
2.1.1.1. Sovjetiska inrikespass	7
2.1.2. Utrikespass	8
2.1.2.1. Sovjetiska utrikespass	9
2.1.2.2. Biometriska pass	9
2.2. ID-kort.....	10
2.3. Födelsebevis.....	10
2.4. Äktenskapsbevis.....	11
2.5. Dödsattest.....	11
2.6. Militärkort	11
3. Permanent och tillfällig folkbokföring.....	12
3.1. Permanent folkbokföring	12
3.2. Tillfällig folkbokföring	13
4. Utresetillstånd	14
5. Korruption och förfalskningar.....	14
6. Källor.....	16

Om rapporten

Denna sammanställning av information är framtagen av Migrationsverkets landinformationsenhet. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende.

Informationen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden.

1. Inledning

2. Identitetshandlingar

När det gäller Ryska federationen och identitetshandlingar är det svårt att ge en enkel beskrivning. Situationen är komplicerad med flera undantag. Rapporten försöker ändå ge en allmän beskrivning av situationen med vanliga undantag.

Vad som också måste nämnas är att förfälskningar av ryska identitetshandlingar inte är ovanliga, hur vanliga är dock osäkert.¹ Se även avsnitt 5.

2.1. Pass

2.1.1. Inrikespass

I Ryssland saknas identitetskort och istället används inrikespass som identitetshandling.² Inrikespasset är enligt rysk förordning från 1997³ det centrala dokument genom vilket man som medborgare bekräftar sin identitet i Ryssland. Alla ryska medborgare som bor i landet och fyllt 14 år skall inneha ett inrikespass.⁴ I praktiken bör man alltid ha med sig inrikespasset, eftersom alla kan bli stoppade i en poliskontroll och då måste kunna visa att folkbokföringen är i ordning.⁵

Ett inrikespass innehåller följande uppgifter. De ryska namnen står skrivna på de sidor i passen där uppgifterna förekommer.⁶

- För-, efter- och mellannamn (mellannamnet avser fadersnamn, på ryska patronymikon)
- Kön
- Födelsedatum
- Födelseort
- Permanent folkbokföring (Mesta zjitelstva, Места жительства) och information om avregistrering från tidigare platser för permanent folkbokföring
- Civilstatus, både äktenskap och skilsmässa (Semejnoe polozjenie, Семейное положение)

¹ Immigration and Refugee Board. IRB Russia. *Availability of fraudulent or illegally obtained identity documents (2005 - March 2007)*, 2007-03-12
http://www.unhcr.org/refworld/category/COI/IRBC/QUERYRESPONSE/RUS/46fa537ec_0.html?view=rec&gotorec=451038

² Bundesamt für Migration. BFM, *Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16 [Lifos 17774]

³ Landinfo, *Russland. Innenriks- og utenrikspass*, 2010-11-15,
http://landinfo.no/asset/1474/1/1474_1.pdf (Hämtad 2011-02-11)

⁴ UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12 [Lifos 17488]

⁵ Landinfo 2010, s. 5. Det norska dokumentet refererar till bostadsregistrering, detta är samma sak som folkbokföring.

⁶ Landinfo 2010, s. 8-9

- Barn
- Stämpel med tidigare utfärdade inrikespass (med text Svedenija o ranee vydannom pasporte, Сведения о ранее выданном паспорте)
- Stämpel med tidigare utfärdade utrikespass (med text Vydan pasport, Выдан паспорт)
- Militärtjänst^{7 8} (Voinskaja objazannost, Военская обязанность)
- Sifferkod som visar var passet är utfärdat, för utförligare beskrivning, se not⁹

Inrikespass utfärdas av Federala Migrationstjänstens (FMS).¹⁰ Ansökan kan numera göras på platsen där personen är temporärt registrerad och inte endast där man är permanent registrerad.¹¹ Passet hämtas ut av personen själv hos den lokala polisen¹²

Den lokala FMS-avdelningen registrerar information om utfärdande och förnyelse av inrikespass i elektroniska register/databaser. Från de lokala och regionala databaserna överförs information dagligen till den federala databasen ”AC ryskt pass” och ”Passcenter”.¹³ Enligt uppgifter från UD för FMS ett centralt och datoriserat register över utfärdade inrikespass. Det var dock då (2007) oklart om detta register redan omfattade alla inrikespass eller alltså var under uppbyggnad.¹⁴

Rysslands högsta domstol har genom ett beslut 8:e september 2009, bekräftat att ryska medborgare personligen skall infinna sig hos passmyndigheten i Ryssland, både vid ansökan om och hämtning av inrikespass. Endast i få exceptionella undantagsfall kan någon annan än sökanden lämna in ansökningshandlingarna. En person måste ha en registrerad bostadsort i Ryssland för att kunna ansöka och endast lokala myndigheter i Ryssland har rätt att utfärda inrikespass.¹⁵

Barn under 14 år registreras i föräldrarnas inrikespass. Registreringen skall bekräftas med en underskrift och stämpel från FMS.

I praktiken och enligt uppgift från Norges ambassad i Ryssland händer det dock att uppgiften att passinnehavaren har barn saknar både underskrift och stämpel. Det förekommer även att föräldrarna inte har fått barnen inskrivna i sitt inrikespass och det räcker att visa barnens födelseattest (där uppgifter

⁷ UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12 [Lifos 17488]

⁸ Udlændingestyrelsen, *Sikkerheds- og menneskerettighedsforhold mv. i Tjetjenien Rapport fra fact-finding mission til Moskva 24. maj - 1. juni 2005*, 2005-08-16, <http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/5544B66D-15C6-4AA5-BEA4-4AAF369E0F2C/0/Tjetjenien2005endelig.pdf> (Hämtad 2011-02-14)

⁹ Landinfo 2010, s. 7-8

¹⁰ UD, *Förfrågan rörande id-handlingar Ryssland*, 2009-02-23

¹¹ Kaminska, Malgorzat, URIC, e-post, 2009-02-09

¹² Bundesamt für Migration. (BFM) *Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16 [Lifos 17774]

¹³ landinfo 2010, s. 10

¹⁴ UD, 2007-10-12

¹⁵ Landinfo 2010, s. 7

om föräldrarna finns) och föräldrarnas inrikespass för att få tillgång till sjukvård.¹⁶

Tillfällig folkbokföring (временное удостоверение личности¹⁷) stämplas inte in i inrikespasset utan den registreras på ett löst ark som refererar till inrikespasset.¹⁸

Nedanstående dokument krävs för utfärdandet av inrikespass:

- Ansökningsblankett
- Bevis på registrerad bostadsort
- Födelsebevis
- Dokument som bekräftar att personen är rysk medborgare
- Kvitto på att avgifterna för inrikespasset är betalda¹⁹
- Två foton²⁰

Inrikespasset utfärdas tio dagar efter att ansökan tillsammans med krävda dokument inkommit till myndigheten. Förlorat pass utfärdas inom en eller två månader efter inkommen ansökan. Tillsvidare får personen ett tillfälligt identitetsbevis (Форма N. 2П, Forma No. 2 P) som återlämnas vid överlämnandet av passet.²¹ Det tillfälliga identitetsbeviset är inte giltigt mer än två månader. Dokumentet innehåller bild, namn, födelsedatum, födelseort, bostadsadress, beteckning på den myndighet som har utfärdat dokumentet och information om hur länge dokumentet är giltigt. Det framgår dock inte när dokumentet blev utfärdat. Dokumentet är ett löst ark.²²

Inrikespasset måste förnyas när innehavaren fyllt 20 och 45 år, därefter är det giltigt livet ut. Passet ska också förnyas om det kommer bort, en ändring sker i registrerat namn, födelseort- eller datum, vid könsbyte, om det skadas eller förstörs och om det förekommer fel bland uppgifterna i passet. Detta ska ske inom 30 dagar genom att sökanden kontaktar FMS på den ort där man är permanent eller tillfälligt registrerad. Förutom ansökan om ett nytt pass, ska sökanden bifoga det gamla passet, två bilder och dokument som motiverar bytet av pass.²³

Numera finns inga krav på att inrikespass måste förnyas där personen är permanent registrerad, utan ansökan ska även kunna göras på den temporära

¹⁶ Ibid, s. 10

¹⁷ Migrationsverket, Ryska Federationen - förfalskningar av tillfälliga identitetshandlingar, 2009-05-04, [20747]

¹⁸ Landinfo 2010, s. 9

¹⁹ Bundesamt für Migration. (BFM) *Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16 [Lifos 17774]

²⁰ Landinfo 2010, s. 6

²¹ Landinfo, s. 7, *Russland: Utstedelse av innenriks- og utenrikspass*, 2009-12-04 http://www.landinfo.no/asset/1092/1/1092_1.pdf (Hämtad 2011-02-23)

²² Landinfo 2010, s. 7

²³ Ibid, s. 5-6

bostadsorten. Trots detta finns det uppgifter om tjetjener som förvägrats förnyelse av sina pass utanför Tjetjenien.²⁴

Giltigheten av ett inrikespass kan kontrolleras via Federala Migrationstjänstens (FMSs) hemsida <http://www.fms.gov.ru> (endast på ryska), men att ange ett passnummer, vilket är direkt kopplat till en persons identitet, kan innebära att personens identitet anges. Det bör tas i beaktande att användande av tjänsten på FMS:s hemsida kan innebära att sekretessbelagda personuppgifter lämnas ut. Tjänsten bör därför användas med försiktighet. Uppgifterna som kontrolleras rör inte passinnehavarens namn, utan huruvida passet finns registrerat bland utfärdade pass eller inte samt om passet är ogiltigt. Sökningen kan endast göras med passnummer, inte med namn eller adress.²⁵

I samband med utfärdande av inrikespass skall uppgifterna i inkomna dokument kontrolleras mot aktuella informations-, adress-, och efterforskningsregister. Om det visar sig att sökanden är efterlyst skall polisen kontaktas. Information om i vilken grad de här kontrollerna förekommer i praktiken är svårtillgänglig. Det är emellertid känt att i samband med bytet av de gamla sovjetiska passen mot nya ryska, avslöjade polisen 77 000 efterlysta personer.²⁶ Enligt uppgifter från norska Landinfo blev delar av de tjetjenska registren förstörda under något av de tjetjenska krigerna (1994-1996, 1996-1999, 1999-2000). En tjetjensk person som av någon anledning inte bytt sitt gamla sovjetiska pass och provar att göra det idag kan få problem att dokumentera att hon/han har bott i Ryssland på 1990-talet eller tidigare. Om en person däremot har fått sitt inrikespass utfärdat efter 2000 ska det inte vara några problem att få nytt inrikespass eftersom den nya databasen innehåller alla uppgifter som efterfrågas.²⁷ Till skillnad från de äldre sovjetiska inrikespassen framgår inte etnicitet av dagens inrikespass.²⁸

2.1.1.1. Sovjetiska inrikespass

Huruvida inrikespass från sovjettiden fortfarande är giltiga eller inte är oklart. Enligt rysk lag skulle de sovjetiska passen sluta gälla från och med juli 2004, men flera nyhetstidningar har rapporterat om ett beslut från högsta domstolen 2006 om att passen fortfarande är giltiga och utan begränsad giltighetstid. Samtidigt beslutade domstolen att alla ryska medborgare måste bära med sig ett inrikespass från den ryska federationen. Enligt viss nyhetsrapportering har dock inte alla ryska medborgare inrikespass. Andra uppgifter kommer från ryska ambassaden i Ottawa som hävdar att de

²⁴ Internal Displacement Monitoring Centre. (IDMC) *Struggling to integrate. Displaced people from Chechnya living in other areas of the Russian Federation*, 2008-06-30 [http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/\(httpInfoFiles\)/CCF543EDC690430EC12574780040863B/\\$file/Russia_SCR_Jun08.pdf](http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/(httpInfoFiles)/CCF543EDC690430EC12574780040863B/$file/Russia_SCR_Jun08.pdf) (Hämtad 2011-02-23)

²⁵ UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12, [Lifos 17488]

²⁶ Landinfo 2010, s. 11

²⁷ Landinfo 2010, s. 12

²⁸ Landinfo 2010, s. 9

sovjetiska passen är ogiltiga sedan 2004 och att överdomstolsbeslutet endast gäller för ett enskilt fall och inte i allmänhet.²⁹

2.1.2. Utrikespass

Utrikespass är den handling som bekräftar ryska medborgares identitet utomlands.³⁰ Utrikespasset utfärdas oftast av FMS inom Inrikesministeriet, men i undantagsfall även av Utrikesministeriet.³¹ Utrikespass som ryska medborgarpass, till skillnad från det tidigare sovjetiska medborgarpasset, har utfärdats sedan 2001.³²

Den lokala FMS-avdelningen registrerar uppgifterna om utfärdat utrikespass i ett datasystem som heter "AC Ryska pass". Enligt uppgifter från Landinfo har det inte gått att bekräfta om databasen är identisk med det federala register över utfärdade inrikespass som har samma namn.³³

Utrikespass innehåller uppgifter om:

- För-, efter- och mellannamn
- Medborgarskap
- Kön
- Födelsedatum
- Födelseort
- Utfärdandedatum
- Giltighetstid
- Utfärdande myndighet

I vissa fall finns även uppgifter om:

- Visum
- Passerade landgränser
- Registrering vid en ambassad eller konsulat.³⁴

I vissa sammanhang, som exempelvis när man ska växla pengar, är det tillräckligt med ett utrikespass som identifikation. Utrikespasset ersätter emellertid inte inrikespasset som fullvärdig ID-dokumentation.³⁵

Ryska medborgare som fyllt 18 år kan ansöka om utrikespass. Detta görs både skriftligen och genom personlig inställelse.³⁶ Ansökan kan göras överallt i Ryssland, men handläggningstiden blir längre om den görs på annan ort än där personens boende är registrerat. Det tar en månad i det

²⁹ Immigration and Refugee Board. (IRB) *Russia. Documentation required to obtain the new internal passport, whether individuals must trade in the older internal passport models to obtain a new one (2006 - March 2007)*, 2007-03-08
<http://www.unhcr.org/refworld/category/COI/IRBC/QUERYRESPONSE/RUS/47d654743b9.0.html?wrec&gotorec=450997> (2011-02-23)

³⁰ Udlændingestyrelsen,

³¹ UD, *Förfrågan rörande id-handlingar Ryssland*, 2009-02-23

³² UD, *[Ryska pass]*, 2001-01-18

³³ Landinfo 2010, s. 14

³⁴ Udlændingestyrelsen

³⁵ Landinfo 2010, s. 5

³⁶ Udlændingestyrelsen

första fallet och fyra i det andra.³⁷ Detta borde formellt även gälla för tjetjener.³⁸ Vid utfärdandet av utrikespasset antecknas detta i personens inrikespass.³⁹

Barn kan finnas inskrivna i sina föräldrars utrikespass upp till att de är 16 år, men det finns även möjlighet att ansöka om utrikespass för barn.⁴⁰

Dokumentet nedan krävs för ansökan om utrikespass.

- Födelseattest och bekräftelse på ryskt medborgarskap om personen är under 14 år
- Inrikespass
- Foto på personen
- Kvitto på att avgifterna för utrikespasset är betalda.

Det är möjligt att få ryskt utrikespass utfärdat vid ryska ambassader i utlandet. Enligt lag skall personen som ansöker om pass personligen hämta ut det⁴¹

Män mellan 18 och 27 måste även ta med ett intyg från det lokala militära värningskontoret eller ett bevis på genomförd militärtjänst.⁴² Under militärtjänst eller liknande kan man förvägras utresa, vilket innebär att man saknar rätt till utrikespass. Innan inkallelsen har man dock rätt till ett sådant.⁴³

2.1.2.1. Sovjetiska utrikespass

Sovjetiska utrikespass var giltiga fram till 31 december 2005 eftersom de slutade utfärdas 31 december 2000 och hade en giltighetstid av 5 år. Passen går inte att förnya.⁴⁴

2.1.2.2. Biometriska pass

Det finns två typer av ryska utrikespass; biometriska och icke biometriska. Den federala lagen N 337-FZ från 21 december 2009 ändrade giltighetstiden för de biometriska passen från fem till tio år. Ändringen trädde i kraft 1 mars 2010. De ryska myndigheterna slutade samtidigt att utfärda de gamla biometriska passen med fem års giltighetstid, de är dock giltiga tills de går ut. Den 1 mars fick de biometriska passen 46 sidor, de hade tidigare 36

³⁷ Ibid.

³⁸ UD (2009-02-23) *Förfrågan rörande id-handlingar Ryssland*

³⁹ UD, *Regler för bosättning och folkbokföring inom Ryssland*, 2005-02-10, <http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&fritext=12649&fritext=%40DOCN&dStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=2>, (Hämtad 2011-02-23)

⁴⁰ Bundesamt für Migration. (BFM) *Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16 [Lifos 17774]

⁴¹ Landinfo 2010, s. 13-14

⁴² Immigration and Refugee Board of Canada. (IRB) *Russia: Whether Russian citizens who have not completed their military service may be issued international passports; restrictions on issuance of international passports (March 2006)*, 2006-03-13 <http://www.unhcr.org/refworld/docid/45f1479c2.html>

⁴³ Ibid.

⁴⁴ UD, *Giltighetstiden av cccp pass. [Ryssland]*, 2003-09-30, [Lifos 10210]

sidor. De gamla utrikespassen utan biometriska uppgifter kommer även i fortsättningen att användas och en rysk medborgare som inte har ett pass kan välja om han eller hon vill ha ett bietriskt eller ett vanligt pass.⁴⁵

Enligt lagen kostar de bietriska passen 2500 rubel, för barn under 14 år kostar de 1200 rubel, utrikespass utan bietriska uppgifter kostar 1000 rubel, för barn under 14 år kostar de vanliga passen 300 rubel.⁴⁶

2.2. ID-kort

I Ryssland saknas ID-kort och istället används inrikespass. Se: *Inrikespass* ovan.

2.3. Födelsebevis

Den myndighet som registrerar civilstatus, äktenskap, födelse och adoption, faderskap, namnändring, samt dödsfall är ZAGS eller ЗАГС (Записи Актов Гражданского Состояния).⁴⁷ ZAGS utfärdar födelse-, äktenskaps-, och dödsbevis och registrerar uppgifterna i ett datasystem som används både på central och lokal nivå inom ZAGS.⁴⁸ Enligt uppgifter från UD fanns det 2006 ingen sådan central databas.⁴⁹

Enligt information från norska ambassaden i Ryssland utfärdas vid födseln ett födelsebevis (Spravka o rozhdenii, справка о рождении) som är giltigt en månad. Födelsebevis, föräldrarnas inrikespass och vigselbevis (om ett sådant finns) är de dokument som behövs för att registrera barnet. Enligt en federal lag från 22 november 1997 skall ZAGS meddelas senast en månad efter födseln. Om föräldrarna saknas kan barnet registreras i efterhand med samma dokumentation som ovan. Kan inte den dokumentationen presenteras kan registreringen ske till följd av ett domstolsbeslut.⁵⁰

2007 blev medborgarskapsbeviset ersatt av en stämpel på födelseattesten som bekräftar det ryska medborgarskapet. Det är FMS där man är bostadsregistrerad som har mandat att bekräfta medborgarskapet med stämpeln.⁵¹

En födelseattest innehåller uppgifter om:

- Förnamn på barn och föräldrar
- Efternamn på barn och föräldrar
- Fadersnamn (mellannamn) på barn och föräldrar
- Medborgarskap
- Födelsedatum och ort
- Datum och ort för utfärdandet av födelseattesten
- Föräldrarnas etniska tillhörighet (frivilligt)

⁴⁵ Landinfo 2010, s. 12

⁴⁶ Ibid, s. 13

⁴⁷ UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12, [Lifos 17488]

⁴⁸ Landinfo 2010, s. 11

⁴⁹ UD, *Registrering av äktenskap i Ryssland*, 2006-10-15

⁵⁰ Landinfo 2010, s. 11

⁵¹ Ibid, s. 6

- Nummer och utfärdande myndighet⁵²

Gällande födelseattester bör följande kontrolleras: Om dokumentet är stämplat eller antecknat med "POVTORNOE", alternativt "DUBLIKAT" är det inte en originalhandling. En senare utfärdad födelseattest (dvs. en kopia) har samma utfärdandedatum som originalet. Att handlingen är en kopia innebär inte att den är en förfälskning, men det har förekommit att personer skaffat sig en "ny födelseattest" för att underlätta emigration.⁵³

2.4. Äktenskapsbevis

Äktenskap registreras hos ZAGS. Detta kan göras på alla orter i Ryssland och formellt gäller samma regler i landet, även om tillämpningen kan variera. Kyrklig vigsel är möjlig, men kräver att äktenskapet först registrerats hos ZAGS.⁵⁴

Följande dokument krävs vid giftermål:

- Ansökningsblankett
- Giltigt inrikespass
- Eventuellt skilsmässointyg
- Kvitto på att avgiften är betald⁵⁵

Registreringen äger rum mellan en och två månader efter att ansökan lämnats in. Vigselbevisen ser likadana ut oavsett var de utfärdas. Registreras giftermålet i en region med ett annat officiellt språk utfärdas ett dubbelsidigt vigselbevis med ena sidan på ryska och andra sidan på regionspråk, som t.ex. i Tatarstan eller Basjkirien.⁵⁶

2.5. Dödsattest

Som nämnts ovan gällande äktenskap och födelse är det ZAGS som registrerar dödsfall.⁵⁷ De registrerar namn, födelseort, födelsedatum senaste bostadsregistrerade adress, datum och ort för dödsfallet.⁵⁸

2.6. Militärkort

Militärkort eller "Vojenji biljet" (Военный билет) utfärdas till personer som:

- Gjort militärtjänst
- Övergått till reserven
- Inte gjort militärtjänst pga. medicinska eller andra skäl
- Män som fyllt 27 och inte gjort militärtjänst

⁵² Landinfo, *Hva er reglene for foreldreansvar?*, 2008-11-17

<http://www.landinfo.no/index.gan?id=919&subid=0> (Hämtad 2011-02-23)

⁵³ UD, *Förfälskningar, strafflagstiftning, samt s.k. ambassadförfrågningar. [Ryssland]*, 2005-09-14, [Lifos 13520]

⁵⁴ UD, *Registrering av äktenskap i Ryssland*, 2006-10-15 [Lifos 15479]

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12, [Lifos 17488]

⁵⁸ Landinfo 2010, s. 11

I militärkortet antecknar militären beslut rörande personen och dennes militärtjänst. Kortet ska uppvisas vid t.ex. ansökan till universitet, ansökan om kredit eller vid folkbokföringen.⁵⁹

3. Permanent och tillfällig folkbokföring

Som rysk medborgare har man rätt att fritt välja bostads- och vistelseort vilket är det samma som permanent och tillfällig folkbokföring. Denna måste dock registreras hos myndigheten och saknas registreringsbevis kan personen beläggas med straffavgift. Kontroller förekommer. Ingen person kan nekas registrering, men på vissa orter kan det vara svårt att få de dokument som krävs för registrering. Ansvarig rysk myndighet är Federala Migrationstjänsten (FMS) under Inrikesministeriet. Registreringsmyndighet är Inrikesministeriets lokalkontor, eller där sådant saknas den lokala administrationen (ungefär kommunen).⁶⁰

Immigration and Refugee Board of Canada skriver om en central databas för folkbokföring som FMS sköter och underhåller på uppdrag av inrikesministeriet (de anger även källor som säger att det är inrikesministeriet som sköter och underhåller databasen). Det är oklart om inrikesministeriets lokalkontor registrerar uppgifterna om permanent och tillfällig folkbokföring i den här centrala databasen. Eventuellt är det inrikesministeriet som använder den internt. Det finns uppgifter som betvivlar att den är tillförlitligt uppdaterad, speciellt i små byar och städer där det kan vara väldigt svårt att få information om registrerad bostadsort. Brottsbekämpande myndigheter kan efter en officiell begäran få tillgång till databasen.⁶¹

Enligt UD:s uppgifter från 2005 finns det ingen central databas för folkbokföring.⁶²

3.1. Permanent folkbokföring (Mesta zjitelstva, Места жительства)

Места жительства betyder folkbokföringsadress, dvs. där en person bor permanent och är folkbokförd. Registrering av permanent folkbokföring sker via hyresvärden eller motsvarande för den fastighet där personen ifråga har sin permanenta bostad.⁶³

Nedanstående dokumenten krävs:

- ID-handling (pass eller för barn under 14 år födelsebevis)

⁵⁹ UD, *Förfrågan rörande id-handlingar Ryssland*, [2009-02-23]

⁶⁰ UD, *Regler för bosättning och folkbokföring inom Ryssland*, 2005-02-10 [Lifos 12649]

⁶¹ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB) *Whether a database containing residency registration information of Russian citizens exists*; /.../ 2009-12-14, http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=452687&l=e (Hämtad 2011-02-11)

⁶² UD, 2005-02-10

⁶³ Ibid.

- Dokument som bekräftar att personen är bosatt på platsen. Det kan antingen vara ett bevis på ägandeskap, signerat hyreskontrakt eller en överenskommelse om registrering hos släkt eller vänner.⁶⁴

Kraven på vilka dokument som krävs för permanent folkbokföring varierar dock något mellan olika delar av landet. I vissa regioner, bl.a. i Moskvas stad, krävs enligt regionala eller lokala regler en rad ytterligare dokument för registrering. Sådana tilläggskrav kan strida mot federal lagstiftning och ibland göra registrering svår eller omöjlig. Oavsett hur det rent formellt förhåller sig med detta verkar det i praktiken vara svårt för många personer, bl.a. av kaukasiskt ursprung, att erhålla registrering i Moskva och vissa andra storstäder.⁶⁵ Medborgare som flyttar inom landet, migranter och personer som flyttar till Ryssland från en tidigare sovjetstat har ofta stora problem, eller är helt enkelt inte tillåtna, att registrera sig i vissa städer.⁶⁶ Många tjetjener diskrimineras och förvägras möjligheten till permanent eller temporär folkbokföring.⁶⁷

Beviset på permanent folkbokföring stämplas in i inrikespasset. Särskilda regler gäller för bl.a. militärer, sjömän och personer som bor i kloster. Vid flytt, vräkning, inkallelse, fängelse, dödsfall eller domstolsbeslut om att personen är saknad, avregistreras denna hos registreringsmyndigheten. Avregistreringen antecknas sedan i inrikespasset.⁶⁸

Medborgare som flyttar permanent måste registrera sig inom sju dagar på den nya orten för att få tillgång till social service, skola och för att kunna arbeta.⁶⁹

För att registrera sig på en ny ort måste man först avregistrera gamla uppgifter om bostadsort.⁷⁰

3.2. Tillfällig folkbokföring (место пребывания)

På ryska betyder место пребывания bokstavligen vistelseort. Att registrera sig tillfälligt på en vistelseort är samma sak som att göra en tillfällig folkbokföring.⁷¹ Numera är det tillåtet för ryska medborgare att vistas upp till 90 dagar på annan plats än bostadsorten utan att göra en tillfällig folkbokföring. En tillfällig folkbokföring görs genom hotellet eller ägaren av den bostad där man vistas.⁷²

⁶⁴ Immigration and Refugee Board of Canada (IRB) Residence registration system /.../ 2009-12-14, http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=452684&l=e

⁶⁵ UD, *Regler för bosättning och folkbokföring inom Ryssland*, 2005-02-10 [Lifos 12649]

⁶⁶ U.S. Department of State (USDP), *2009 Country Reports on Human Rights Practices: Russia*, 2010-03-11 <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/eur/136054.htm> (Hämtad 2011-02-17)

⁶⁷ Internal Displacement Monitoring Centre. IDMC

⁶⁸ UD, 2005-02-10

⁶⁹ USDP

⁷⁰ Immigration and Refugee Board of Canada, (IRB), 2009-12-14

⁷¹ UD, 2005-02-10

⁷² Ibid.

Följande dokument krävs:

- ID-handling (pass eller för barn under 14 år födelsebevis)
- Dokument som bekräftar att personen tillfälligt bor på platsen (hyresavtal eller ett brev från bostadsägaren).⁷³

Beviset utfärdas på ett separat papper och det görs inga anteckningar i inrikespasset. Giltighetstiden är begränsad till fem år och måste därefter förnyas.⁷⁴

4. Utresetillstånd

Alla ryssar har inte ett utrikespass eftersom man oftast ansöker om ett sådant vid utlandsresa. Illegal utresa från en internationella flygplatsen i Ryssland är mycket svårt. Att antingen resa genom Ukraina eller Vitryssland och sedan till Europa, eller att passera gränsen mot Finland eller Norge, är inte lika svårt.⁷⁵

Illegal inresa via Finland från Ryssland är troligen ovanligt pga. omfattande kontroller och riskerna för både smugglare och de som ska smugglas. För ryska medborgare som vill resa ut ur Ryssland är det enklare att göra detta med hjälp av visum på falska grunder.⁷⁶

Sedan 30 november 2001 finns ett multilateralt avtal om viseringsfrihet mellan Vitryssland, Kazakstan, Kirgizistan, Tadzjikistan och Ryssland.⁷⁷ En rysk medborgare kan resa mellan dessa länder med följande dokument:

- Inrikes eller utrikespass
- Affärspass ("Business passport")
- Diplomatskt pass
- Nationellt identifikationsdokument för sjöfarare, samt besättningslista
- Ett dokument som bekräftar återvändande till Ryssland⁷⁸

5. Korruption och förfalskningar

På Transparency Internationals korruptionsindex 2010 hamnar Ryssland på 154:e plats av totalt 178 länder.⁷⁹ Enligt information från Landinfo (2010) är mutor i det ryska samhället relativt vanligt och mycket tyder på att

⁷³ UD, 2005-02-10

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ Bundesamt für Migration, (BFM) *Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16 [Lifos 17774]

⁷⁶ UD, *Angående illegal gränspassage i finska Vaalimaa och Nuijamaa*, 2008-11-18 [Lifos 19835]

⁷⁷ EURASEC, *Agreement between the Government of the Republic of Belarus, /.../, 2001-11-30*

<http://www.evrazes.com/docs/view/131> (Hämtad 2011-02-24)

⁷⁸ EURASEC, *List of documents of the citizens of the Russian Federation /.../* <http://www.evrazes.com/docs/view/135> (Hämtad 2011-02-24)

⁷⁹ Transparency International, *Corruption perception index 2010*, 2010-09-01 http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010/results (Hämtad 2011-02-09)

korruptionen i Nord-Kaukasus är mer utbredd än i andra delar av den Ryska federationen.⁸⁰

För att FMS skall komma till rätta med försäljningen av utrikespass och arbetsvisum ska det skapas ett federalt företag inom FMS (uppgiften är från 2009). Personer som har kontakt med korrupta anställda inom FMS säljer dokument på den svarta marknaden, en marknad som årligen är värd 10 miljarder USD.⁸¹ Ofta fungerar företag eller resebyråer som mellanhänder, detta gör att personer som betalar för sitt pass på den svarta marknaden inte personligen behöver infinna sig hos passmyndigheten.⁸²

Det är möjligt att få utfärdat inrikes- eller utrikespass som inte stämmer överens med landets register. Omfattningen av detta är det dock svårt att säga något om. Enligt uppgifter från FMS var det bara 7 procent av 55 000 inrikespass som hade utfärdats på fel grund, som innehöll uppgifter som var manipulerade.⁸³

Det finns flera rapporter om förekomsten av förfalskade dokument men det finns få upplysningar angående omfattningen av falska dokument med falska eller riktiga upplysningar.⁸⁴

Landinformationsenheten
Migrationsverket

⁸⁰ Landinfo 2010, s. 15

⁸¹ Alinga Consulting Group, *FMS To Legalize Passport Market*
http://www.acg.ru/english/fms_to_legalize_passport_market, 2009-08-09

⁸² Landinfo 2010, s. 16

⁸³ Ibid, s. 17-18

⁸⁴ Ibid, s. 18

6. Källor

Hänvisningen till Lifos avser dokumentnummer i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos. Anteckningen efter dokumentnummer rör åtkomstbegränsning.

Alinga Consulting Group, *FMS To Legalize Passport Market*, 2009-08-09
http://www.acg.ru/english/fms_to_legalize_passport_market (Hämtad 2011-02-11)

Bundesamt für Migration. *BFM Focus Russland. Ausweise und Ausreise*, 2005-08-16, [Lifos 17774]

EURASEC, *Agreement between the Government of the Republic of Belarus, the Government of the Republic of Kazakhstan, the Government of the Kyrgyz Republic, the Government of the Russian Federation and the Government of the Republic of Tajikistan on mutual visa-free travel of citizens of 30 November 2000*, 2001-11-30
<http://www.evrazes.com/docs/view/131> (Hämtad 2011-02-24)

EURASEC, *List of documents of the citizens of the Russian Federation for entering, leaving, transit, travel and staying on the territory of the member states of the Eurasian Economic Community*
<http://www.evrazes.com/docs/view/135> (Hämtad 2011-02-24)

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB) *Whether a database containing residency registration information of Russian citizens exists; how it is accessed and under what circumstances; how it is updated*, 2009-12-14,
http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=452687&l=e
(Hämtad 2011-02-11)

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB)
Residence registration system; official procedures to change registration; whether registration is required to access government services; police treatment of ethnic minorities and unregistered persons; regional restrictions on registration, particularly in Moscow, St. Petersburg and Yekaterinburg, 2009-12-14,
http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=452684&l=e
(Hämtad 2011-02-11)

Immigration and Refugee Board. (IRB) *Russia. Availability of fraudulent or illegally obtained identity documents (2005 - March 2007)*, 2007-03-12,
<http://www.unhcr.org/refworld/category,COI,IRBC,QUERYRESPONSE,RUS,46fa537ec,0.htmliewrec&gotorec=451038> (Hämtad 2011-02-23)

Immigration and Refugee Board. (IRB) *Russia. Documentation required to obtain the new internal passport, whether individuals must trade in the older internal passport models to obtain a new one (2006 - March 2007)*,

2007-03-08,

<http://www.unhcr.org/refworld/category,COI,IRBC,QUERYRESPONSE,RUS,47d654743b9,0.html?viewrec&gotorec=450997> (Hämtad 2011-02-23)

Immigration and Refugee Board of Canada. (IRB), *Russia: Whether Russian citizens who have not completed their military service may be issued international passports; restrictions on issuance of international passports (March 2006)*, 2006-03-13,

<http://www.unhcr.org/refworld/docid/45f1479c2.html> (Hämtad 2011-02-23)

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB) *Residence registration system; official procedures to change registration; whether registration is required to access government services; police treatment of ethnic minorities and unregistered persons; regional restrictions on registration, particularly in Moscow, St. Petersburg and Yekaterinburg*, 2009-12-14, www.unhcr.org/refworld/docid/4b7cee8728.html (Hämtad 2011-02-17)

Internal Displacement Monitoring Centre. (IDMC) *Struggling to integrate. Displaced people from Chechnya living in other areas of the Russian Federation*, 2008-06-30, [http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/\(httpInfoFiles\)/CCF543EDC690430EC12574780040863B/\\$file/Russia_SCR_Jun08.pdf](http://www.internal-displacement.org/8025708F004BE3B1/(httpInfoFiles)/CCF543EDC690430EC12574780040863B/$file/Russia_SCR_Jun08.pdf) (Hämtad 2011-02-23)

Kaminska, Malgorzat, URIC (2009-02-09) E-mail

Landinfo, *Hva er reglene for foreldresansvar*, 2008-11-17, <http://www.landinfo.no/index.gan?id=919&subid=0> (Hämtad 2011-02-23)

Landinfo, *Russland. Innenriks- og utenrikspass*, 2010-11-15, http://landinfo.no/asset/1474/1/1474_1.pdf (Hämtad 2011-02-11)

Landinfo, *Russland: Utstedelse av innenriks- og utenrikspass*, 2009-12-04 http://www.landinfo.no/asset/1092/1/1092_1.pdf (Hämtad 2011-02-23)

Migrationsverket, *Att tänka på vid samtal om identitet med människor från forna Sovjetunionen*, 2005-10-12, [Lifos 13613]

Migrationsverket, *Ryska Federationen - förfälskningar av tillfälliga identitetshandlingar*, 2009-05-04, [Lifos 20747]

Transparency International, *Corruption perception index 2010*, 2010-09-01 http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010/results (Hämtad 2011-02-09)

Udlændingestyrelsen, *Sikkerheds- og menneskerettighedsforhold mv. i Tjetjenien Rapport fra fact-finding mission til Moskva 24. maj - 1. Juni 2005*, 2005-08-16, <http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/5544B66D-15C6-4AA5-BEA4-4AAF369E0F2C/0/Tjetjenien2005endelig.pdf> (Hämtad 2011-02-14)

UD, *Angående illegal gränspassage i finska Vaalimaa och Nuijamaa*, 2008-11-18, [Lifos 19835]

UD, *Förfalskningar, strafflagstiftning, samt s.k. ambassadförfrågningar. [Ryssland]*, 2005-09-14 [Lifos 13520]

UD, *Förfrågan rörande id-handlingar Ryssland*, 2009-02-23

UD *Giltighetstiden av cccp pass. [Ryssland]*, 2003-09-30,
UD, *Kontroll av ryska inrikespass och arbetstillstånd via internet*, 2007-10-12, [Lifos 17488]

UD, *Registrering av äktenskap i Ryssland*, 2006-10-15,
<http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&fritext=15479&fritext=%40DOCN&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=2> (Hämtad 2011-02-23)

UD, *Regler för bosättning och folkbokföring inom Ryssland*, 2005-02-10,
<http://www.migrationsverket.se/lifos/dok.do?dtyp=&fritext=12649&fritext=%40DOCN&sidStorlek=10&sorteringsOrdning=-UDAT,-DOKN&mode=&currDokument=2>, (Hämtad 2011-02-23)

UD (2001-01-18) [*Ryska pass*]

U.S. Department of State (USDP), *2009 Country Reports on Human Rights Practices: Russia*, 2010-03-11,
<http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/eur/136054.htm> (Hämtad 2011-02-17)